

Spilhjulet

Af Trine Hemmer-Hansen

Alle boldspil består af seks parametre, der på forskellige måder påvirker boldspils karakter. Spilhjulet er en model bestående af seks parametre, og skruer man på et af parametrene, vil spillet ændre sig.

Spilhjulet handler om at udvikle boldspil og om at samarbejde med hinanden.
Modelfoto: Colourbox.com.

©

Brug spilhjulet

Spilhjulet bruges ofte, når man skal arbejde med boldbasis. Både i forhold til analyse af et spil og i justering af selve spillet. Men kan også bruge hjulet til at skabe, variere eller udvikle en leg.

Organisationscirklen

Spilhjulet, også kaldet organisationscirklen, er et redskab til at planlægge træning, en idrætstime eller en øvelse. Man kan ændre kendte øvelser og give dem nyt indhold eller opfinde helt nye spil og dermed sætte fokus på elementer, der ikke fungerer optimalt.

Ændringsmuligheder

Hjulet er altså en værktøjskasse med forskellige ændringsmuligheder. Det handler i høj grad om at ramme niveauet hos de enkelte deltagere. Spilhjulet giver rig mulighed for at ramme et præcist udviklingspotentiale, hvis det bliver brugt korrekt.

Spilhjulets indhold

Spilhjulet har seks indholdsområder, som hver især kan justeres. Mål, bolden og banen angiver parametre, der kan justeres med fysiske ændringer. Bolde kan fx justeres i type, antal, størrelse og boldskift i forskellige zoner. De ændringer vil have en direkte effekt på spillets gang.

Deltagere og regler er områder, der har en mere strukturel funktion. Antal deltagere kan justeres på overordnet plan, men der kan også tilpasses løbende efter nogle aftalte regler, fx hvor deltagere udgår efter en scoring.

Andet dækker over de uspecificerede elementer. Det er eksempelvis skift mellem ude og inde og brug af drama- eller rytmelementer i et spil.

Spilhjulet i funktion

Spilhjulet kan bruges som helhed, men det kan også bruges til at give et overblik over de enkelte elementers rolle i aktiviteten. Det kan være en idé kun at arbejde med et par indholdsområder i starten for at holde overblikket, men også for at forstå dybden af de enkelte områder.

Fællesskabsstyring

Justeringerne kan foregå i et fællesskab og kan sættes i gang med spørgsmål som: "Hvad sker der, hvis vi ændrer på ...?" Eller det kan være mere konkrete spørgsmål som: "Hvordan får vi flere berøringer?".

Vidste du, at ...

spilhjulet ofte bliver brugt i idrætsundervisningen, fordi det hjælper lærer og elev til at håndtere kaos og regler i forbindelse med et boldbasisforløb?

Fakta

Spilhjulet blev præsenteret i 1990.